

Ajankohtaista tutkijapalveluista

Tilastokeskus

Ajankohtaista tutkijapalveluista – News from Research Services Lokakuu / October 2023

For English see below

Tutkijapalveluille saapuvien käyttöluvhakemusten käsittely on tällä hetkellä sujuvaa ja hakemukset pääsevät aiempaa nopeammin käsittelyyn. Tunnisteellisten tietojen ja valmisaineistojen käsittelyjonot ovat olleet jopa tyhjiä. Räätelöitävissä aineistoissa hakemukset otetaan käsittelyyn noin kuukauden kuluessa siitä, kun hakemus on saanut paikan työjonosta. Viiveitä hakemusten käsittelyyn pääsyssä voi seurata verkkosivuiltamme stat.fi/tutkijapalvelut.

Käyttöluvhakemusten, FIONA-etäkäytön tutkimushankkeiden ja käyttäjien määrät ovat kasvaneet viime vuoteen verrattuna. FIONA-käyttäjiä on noin 150 enemmän kuin vuosi sitten vastaavana ajankohtana. Olemme myös rekrytoineet uusia henkilöitä hakemusten käsittelyyn.

Syksyllä on tulossa useita tutkijoille suunnattuja mielenkiintoisia tapahtumia, näistä lisätietoja alla.

Tutkijapalveluiden hinnat 2024

Valtiovarainministeriön asetus Tilastokeskuksen suoritteiden maksullisuudesta vuodelle 2024 vahvistetaan joulukuun loppuun mennessä. Tiedotamme mahdollisista muutoksista asetuksen valmistuttua.

Julkaisemme FIONAn hinnaston vuodelle 2024 marraskuun loppuun mennessä.

Valmisaineistokirjasto

Keväällä voimaan tulleen uuden lainsäädännön myötä olemme käynnistämässä valmisaineistokirjaston laajentamista. Käynnissä on esiselvitysvaihe, joka jatkuu syksyn ajan.

Tässä vaiheessa käymme vuoropuhelua rekisterinpitäjien ja tutkijoiden kanssa, ja selvitämme tarpeita uusille aineistomoduuleille sekä kehittämistoiveita olemassa oleviin valmisaineistomoduuleihin liittyen. Vuonna 2024 alkavan aineistojen kehitystyön laajuus riippuu rahoituksesta, joka selviää syksyn aikana.

Kehitystyöstä vastaa tuoteomistaja Niina Lesonen: niina.lesonen@stat.fi.

FIONAn kehityskohteet

Linux-koneet ovat saatavilla FIONAssa ja ne mahdollistavat nykyisiä XL-koneita suuremman laskentakapasiteetin. Linux-koneiden käyttö on tutkimushankkeille selvästi Windows-koneita edullisempaa. Myös Microsoft Office on mahdollista saada käyttöön kaupallisena tai akateemisenä jakeluna, jos organisaatio on oikeutettu akateemisiin Microsoftin lisensseihin.

Statan versio 18 otetaan käyttöön lokakuun jälkeen uusille hankkeille ja tuki versiolle 16 päättyy samalla. Käynnissä olevien hankkeiden tulee pyytää Statan päivittämistä versioon 18.

Tulostarkastusten jälkikäteistarkastuksen kehitys etenee ja työkalua päästään ottamaan käyttöön syksyn aikana. Käyttöönotto käynnistyy testaus- ja pilottivaiheiden kautta.

Hankkeiden käyttölupiin, sitoumuksiin ja etäkäyttöön liittyvää moninaista tietoa, kuten hankkeiden käyttäjät ja aineistot, ollaan keräämässä yhteen sijaintiin, jota kutsutaan hankkeen näkymäksi. Tarkoitus on helpottaa kokonaisuuden hahmottamista sekä hankkeille että tutkijapalvelijoille. Kehityksen minimitoteutuksen on määrä valmistua helmikuussa 2024.

FIONAn kehittämisen tiekartta on jatkossa nähtävillä tutkijapalveluiden verkkosivuilla: [FIONA-etäkäyttöjärjestelmä](#).

Datahuonepilotti

Datahuonepilotti-hankkeessa VATT:n yhteyteen perustettu Datahuone edistää tietopohjaista päätöksentekoa yhdessä Tilastokeskuksen ja Helsinki Graduate School of Economicsin kanssa. Tilastokeskus käsittelee ja toimittaa Datahuoneen tutkijoille analysoitavaksi ajantasaisia rekisteriaineistoja FIONA-etäkäyttöympäristössä. Rahoituksen puitteissa Datahuoneen tarpeisiin tehdään myös infrastruktuurikehittämistä, jolla pyritään sujuvoittamaan tutkimusaineistojen käyttöön saamista.

Datahuoneessa on otettu käyttöön uusia ajantasaisempia tietoja mm. väestön muutoksista, sähkönkäytöstä, lomautetuista ja työttömiksi jääneistä sekä ulosotosta. Aineistoja tullaan kokoamaan valmisaineistoiksi valmisaineistokirjaston kehittämisen yhteydessä.

Tietosuojaan verkkokurssi FIONA-etäkäyttäjille

Tutkimusaineistojen tietosuojasta Tilastokeskuksen FIONA-etäkäyttäjärjestelmässä on julkaistu uusi MOOC-kurssi. Tietosuojasta huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeä osa tutkijan työtä, ja suosittelemmekin kurssia kaikille FIONA-etäkäyttäjärjestelmän käyttäjille. Kurssi on käyttäjille maksuton. Salasana on huonedata.

[Tietosuojaan verkkokurssi tutkijapalveluiden etäkäyttäjille.](#)

Tulevat tapahtumat

Ajankohtaista tutkijapalveluissa -infotilaisuus

Järjestämme Ajankohtaista tutkijapalveluissa -infotilaisuuden asiakkaillemme Teamsin kautta 26.10.2023 klo 14–15.

Infon aiheina ovat muun muassa valmisaineistokirjasto ja MOOC-kurssi Tutkimusaineistojen tietosuoja Tilastokeskuksen FIONA-järjestelmässä. Tilaisuuden lopussa on aikaa kysymyksille ja keskustelulle.

Osallistu infoon tästä linkistä: [Teams-kokous](#)

Sote-tietoja tutkimuskäyttöön -yhteiswebinaari

Findata ja rekisterinpitäjät järjestävät yhteiseen asiakastilaisuuden sote-tietojen hakemisesta toisiokäyttöön, kuten tutkimukseen.

Lisätietoja tapahtumasta [Findatan sivuilla](#).

Lupaklinikka

Järjestämme asiakkaillemme lupaklinikan, jossa käydään läpi käyttöluvhakemuksen laatiminen ja lähettäminen sähköisessä lupapalvelussa. Klinikkan suunniteltu ajankohta on joulukuussa ja se järjestetään Teams-kokouksena. Tiedotamme klinikasta lähempänä ajankohtaa.

Tutkijapalveluiden 10+ juhlaseminaari

Tutkijapalvelut täytti 10 vuotta jo muutama vuosi sitten, mutta maailman myllerryksessä juhlat olivat jääneet aiemmin juhlimatta. Lämminhenkisen juhlan puheenvuoroissa muisteltiin mennyttä, tarkasteltiin nykytilannetta ja kurkistettiin tulevaisuuteen.

10+ juhlan kunniaksi koottiin [tutkijapalveluiden historiikki](#).

Asiakaskyselyn tulokset

Tutkijapalveluiden asiakaskysely lähetettiin asiakkaillemme viime keväänä. Tulosten perusteella asiakkaamme ovat melko tyytyväisiä tutkijapalveluihin. Pääosin asiakastyytyväisyys hieman parani viime vuodesta. Erityisesti aineiston hakuprosessin sujuvuus sai parempia arvioita. Kyselyn tuloksia hyödynnetään muun muassa FIONAn ja valmisaineistojen kehittämistyössä. Kiitos kyselyyn vastanneille! [Kyselyn tulosten yhteenveto \(pdf\)](#).

FIONA-työpaja

FIONA-käyttäjille järjestettiin työpaja toukokuussa. Työpaja oli erittäin onnistunut, kiitos osallistuneille! FIONAn kehityskohteita on määritelty työpajan tuloksien perusteella. Tulemme jatkossa järjestämään työpajoja, infoja ja koulutuksia tutkijapalveluiden toimintaan liittyen.

Tutustu työpajan tuloksiin: [Koonti työpajasta.pdf](#)

Syksyn vinkki

FIONAan voi nyt pyytää asennettavaksi Microsoft Officen. Asennuspyynnöt tehdään osoitteeseen tutkijapalvelut@stat.fi, asennukseen tarvitaan tutkimushankkeen vastuuhenkilön kuittaus. Asennuksen vuosikustannus on 260 € / hankekone / vuosi. Laskutus tapahtuu etäkäytön laskutuksen yhteydessä kesä- ja joulukuussa.

News from Research Services

Currently, the processing of user licence applications received by the Research Services runs smoothly and applications can be processed faster than before. The processing queues for datasets with identification data and ready-made datasets have even been empty. Concerning tailored data, applications are processed around one month after the application has been placed in the job queue. The delays in entry to processing of applications can be monitored on our website [Research services](#).

The numbers of user licence applications, Fiona remote access research projects and users have grown compared with the previous year. There are around 150 more FIONA users than in the corresponding period one year ago. We have also recruited new employees to process applications.

There will be several interesting events for researchers in the autumn, more information about these below.

Prices of Research Services in 2024

The Decree of the Ministry of Finance concerning the charge criteria of the performances of Statistics Finland for 2024 will be confirmed by the end of December. We will inform about possible changes when the Decree is finalised.

We will publish the price list for FIONA for 2024 by the end of November.

Ready-made data library

As a result of new legislation that entered into force in spring, we are about to launch the expansion of the ready-made data library. The preliminary report stage is underway and will continue during autumn.

At this stage, we will discuss with register controllers and researchers and examine the need for new data modules and development suggestions related to existing ready-made data modules. The extent of the

development of the data sets starting in 2024 depends on the funding, which will be decided during autumn.

Product owner Niina Lesonen is responsible for the development work: niina.lesonen@stat.fi.

FIONA development targets

Linux machines are available in FIONA and they enable computing capacity exceeding that of the current XL machines. The use of Linux machines is clearly cheaper for research projects than the use of Windows machines. Microsoft Office is also available for use as commercial or academic distribution if the organisation is entitled to academic Microsoft licences.

Stata version 18 will be introduced for new projects after October and the support for version 16 will end at the same time. Ongoing projects should request an upgrade to Stata version 18.

The development of retrospective checks of research output is proceeding and the tool will be introduced during autumn. The introduction will begin with testing and pilot phases.

Various information related to project licences, commitments and remote access, such as project users and data files, is being gathered to one location known as the project view. The aim is to make it easier for both the projects and research services to get an overview of the whole project. The minimum implementation of the development is expected to be ready in February 2024.

The FIONA development road map will in future be available on the Research services website: [FIONA remote access system](#).

Data Room pilot

The Data Room, established in connection with the VATT Institute for Economic Research in the Data Room pilot project, promotes knowledge-based decision-making together with Statistics Finland and the Helsinki Graduate School of Economics. Statistics Finland processes and provides up-to-date register data for Data Room researchers for analysis in the Fiona remote access environment. Within the framework of the funding, infrastructure development aimed at making the obtainability of research data smoother, is also carried out for the needs of the Data Room.

The Data Room has adopted new, more up-to-date data on, for example, population changes, electricity use, laid off and unemployed persons and enforcement. Data will be compiled into ready-made data sets in connection with the development of the ready-made data library.

Future events

Topical in Research Services information event (in Finnish)

We will arrange a Topical in Research Services information event for our customers via Teams on 26 October 2023 from 2 to 3 pm.

The topics of the event include the ready-made data library and the MOOC course on data protection of research data in Statistics Finland's FIONA remote access system. At the end of the event there will be time for questions and discussion.

Take part in the information event using this link: [Teams meeting](#)

User licence clinic (in Finnish)

We will arrange a user licence clinic for our customers, in which we examine how to prepare and submit a user licence application in the electronic licence service. The clinic is planned to be held in December as a Teams meeting. We will give more detailed information about the clinic closer to the date.

Research Services' 10+ jubilee seminar

The Research Services turned 10 already a few years ago, but due to the turbulence in the world, we have not been able to celebrate earlier. During the warm-hearted party, we reminisced about the past, examined the present and peeked at the future.

Customer survey results

The Research Services customer survey was sent to our customers last spring. Based on the results, our customers are fairly satisfied with the Research Services. Principally, customer satisfaction improved slightly from last year. The smoothness of the data application process in particular got better reviews. The results of the survey will be utilised in development work concerning FIONA and ready-made datasets, for example. We want to thank all responders! [Summary of the survey results \(PDF\)](#).

FIONA workshop

A workshop for FIONA users was organised in May. The workshop was very successful, thank you to everyone who participated! Development targets for FIONA were identified based on the workshop results. In future, we will regularly organise workshops, information events and training related to the activity of the Research Services.

Tip of the autumn

You can now request FIONA to be installed on Microsoft Office. Installation requests are sent to tutkijapalvelut@stat.fi, and confirmation from the person responsible for the research project is needed for the installation. The annual cost of the installation is EUR 260/project machine/year. Invoicing will be in June and December in connection with the invoicing for remote use.